

ПРАЗНИЦИ И ТРАДИЦИИ ПРАЗНИЦИТЕ ПРЕЗ ЯНУАРИ

2022

Празниците през месец януари – началото на новата календарна година започват с изчистващата сила на водата на **Йордановден**, с дебелия зимен кожух на **Кум Иван**, завършват с **Атанасовден**, който е на „среди зима” и **Бабинден**, когато се отдава почит на бабите, акушерките и на радостта с малките деца, родени през изминалата година.

6 ЯНУАРИ, ЙОРДАНОВДЕН

и последващият - Ивановден /7 януари/ са празници, свързвани с осветяването на водата и кръста. Водата е символ на живота, вечен елемент, притежаващ магическа сила да прогонва злото, да цери болести. Затова кръщаването с вода на Йордановден, е знак за преминаването от едно състояние в друго, за пристъпване в пределите на един по-висш порядък и нравственост.

Кръстът, преди да се превърне в мъченически символ на страданието, е символ на сътворението, на отвоюването на земята от водата, на реда. С него се кръщава за нов живот и нова вяра, той самият дава живот.

Бръшлянт е символ на здраве и дълголетие. Затова през целия празничен цикъл от Игнажден до Ивановден той присъства в обредните ритуали. Има особено лековити качества, когато расте по църкви и манастири. Той не само предпазва от беда, но чрез него човек се надява да се докосне до безсмъртието. В християнската православна традиция празникът

Йордановден означава кръщението на Исус Христос от Йоан Кръстител в река Йордан. В момента на свещения акт небето „се отваря” и Светият дух слиза върху Христос във вид на гълъб.

Оттук идва названието на празника-Богоявление.

Трапезата на Йордановден е постна и е последната кадена вечеря от Коледно-Рождественския период. Прави се прясна пита, забъркана само с вода, брашно и мая, сарми, пълнени чушки и др.

7 ЯНУАРИ, НА ИВАНОВДЕН СЕ ПОЧИТА КУМСТВОТО

Обредното къпане за здраве, характерно за Йордановден, продължава и на Ивановден. Св. Иван е покровител на кумството и побратимството. Младоженците посещават своите кумове, като носят **кравай, месо, вино и сядат на обща трапеза.**

Завършва коледният цикъл. Коледарските дружини правят своята последна сбирка, като често тържествено изкъпват своя

водач, а той им устройва угощение.

17 ЯНУАРИ, АНТОНОВДЕН

Църквата почита паметта на преподобния Антоний Велики. В народния календар Антоновден се празнува за предпазване от болести. На този ден жените не предат, не плетат, не варят боб и леща, за да не разсърдят чумата, шарката и "синята пъпка".

Специално **омесени за празника содени питки, намазани със сметана**, се раздават на близки и съседни за здраве, а една се оставя на тавана "за белята, за лелята", както е била наричана чумата.

В народните представи Андон и Атанас са двама братя, ковачи, затова техните дни са един след друг и се честват като празници на ковачи, железари, ножари.

18 ЯНУАРИ, АТАНАСОВДЕН

Църквата почита свети Атанасий и Кирил Александрийски, но в народните вярвания св. Атанас е представен като властелин на снеговете и ледовете. Облечен с копринена риза, той отива в планината на своя бял кон и се провиква: "Иди си, зимо, идвай, лято!". Затова и празникът е известен и като Среди зима.

Атанасовден се почита, както и Антоновден, като патронен празник от ковачи, железар и, ножари, а заедно с това и като празник в чест на чумата и

шарката. За омилюване на болестта **се пекаат питки**, които се надупчват с вилица, за да не се "надупчат" децата от шарка. Жените спазват същите забрани, които характеризират Антоновден. В превод от гръцки "Атанас" означава "безсмъртен".

21 ЯНУАРИ, БАБИНДЕН

Стар български обичай, изпълнен с веселие и уважение към акушерките и към всички жени станали баби през изминалата година.

Празникът е особено тачен и жив в град Разлог и селата от общината. Всяка баба чака с нетърпение този ден. За него се готвят от далече, като се ушиват традиционни дрехи за децата. Бабите обличат празнични носии, задяват в цедилка малките внучета- „бабинчета” и отиват на мегдана за голямото хоро. Начело на хорото застава бабата с най-малкото бабинче.

Празникът е изключително женски, като акушерките се посещават, ритуално се измиват ръцете им и се даряват. Завършва с голяма трапеза.

21 януари е официален празник на родилната помощ в България.

